

Међународни дан деце оболеле од рака - 15. фебруар 2024.

Обележавање Међународног дана деце оболеле од рака, носи значај који се огледа у више различитих поља – подизањем свести у друштву о важности малигних болести у дечјем узрасту доприноси се квалитетнијем укључивању свих појединаца у решавање кључних питања, која се првенствено огледају у оснаживању напора за обезбеђење неопходне дијагностике, лечења и неге оболелих, али и пружању неопходне подршке породицама. Међународни дан деце оболеле од рака установљен је 2002. године ради уједињавања активности и слања јасне поруке у контексту претходно побројаних циљева, а део Календара јавног здравља у Републици Србији постао је 2013. године.

Процењује се да се у свету годишње постави око 400.000 дијагноза малигних болести код деце узраста 0-19 година. Најчешће врсте малигних болести у дечјем узрасту су леукемије, тумори мозга, лимфоми, неуробластом и Вилмсов тумор. Рана и тачна дијагноза малигних болести код деце, праћена ефективним лечењем, треба да буде циљ сваког учинковитог приступа у контроли ових болести.

Успех излечења рака код деце је велики, знатно већи него у популацији одраслих. У високоразвијеним земљама света, стопа преживљавања прелази 80%. Рано откривање и тачна дијагноза малигних болести код деце могу значајно утицати на повећање вероватноће преживљавања, бољи одговор болести на терапију као и мање скупо и мање интензивно лечење. Сматра се да концепт ране дијагнозе малигне болести код деце обухвата три компоненте: знање и свест родитеља и здравствених радника о потенцијалним симптомима болести; тачну и благовремену клиничку процену и постављање дијагнозе; брз приступ потребној терапији. Постизање бољег ефекта програма који промовишу адекватан приступ у раном препознавању и тачној дијагностици малигних болести у дечјем узрасту, оствариво је као заједнички циљ (који обухвата и заједничку акцију) владиних тела, невладиних организација као и родитељских и удружења грађана.

Укупан број деце предшколског узраста новооболеле од малигних неоплазми у Београду, према подацима из популационог регистра за рак износи 10 у 2022. години. Стопа регистроване оболеле деце овог узраста на 100.000 деце износи 8,3. У периоду од 2013. до 2022. године, најчешће малигне болести код деце предшколског узраста се односе на малигне неоплазме крви и лимфног ткива, знатно ређи су малигнитети ока, мозга и других делова централног нервног система у посматраних 10 година, а затим злоћудни тумори мокраћно-полног система, штитасте жлезде и др. жлезда са унутрашњим лучењем, као и кости, коже и везивног ткива.

Током 2022. године у популационом регистру за рак регистровано је укупно 25 деце новооболеле од малигних неоплазми у Београду у узрасту од 7-19 година. У 2022. години, малигне болести (неоплазме) деце и омладине узраста 7–19 година бележе стопу оболевања од 11,6/100.000. Према групама дијагноза, као најчешће у овој добној групи у 2022. години издвајају се малигне неоплазме крви и лимфног ткива, злоћудни тумори мушких полних органа, злоћудни тумори штитасте жлезде и других жлезда са унутрашњим лучењем, секундарни злоћудни тумори недовољно дефинисане и неозначене локализације.